

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 30 stycznia 2008 r.

DIS/DEC - 72/2284/08

dot. [...]

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 22 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 1 i art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku P. S.A., o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 26 września 2007 r. sygn.GI-DEC-DIS-105/07/729,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

W dniu 26 września 2007 r. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję sygn. GI-DEC-DIS-105/07/729, nakazującą P. S.A., zwanej dalej także Spółką, usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych poprzez zaprzestanie po wygaśnięciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych przetwarzania w celach marketingowych danych osobowych klientów, którzy nie wyrazili zgody na przetwarzanie ich danych osobowych w tych celach. W wyniku złożenia przez Spółkę pismem z dnia [...] października 2007 r. żądania uzupełnienia w zakresie rozstrzygnięcia ww. decyzji z dnia 26 września 2007 r. Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, w dniu 19 listopada 2007 r. została wydana decyzja sygn. DIS-DEC-120/421/07/852, w której orzeczono o uzupełnieniu decyzji z dnia 26 września 2007 r. sygn. GI-DEC-DIS-105/07/729, dodając w rozstrzygnięciu stwierdzenie: „w pozostałym zakresie

umarzam postępowanie w niniejszej sprawie”. Decyzja z dnia 19 listopada 2007 r. sygn. DIS-DEC-120/421/07/852, została doręczona w dniu [...] listopada 2007 r.

W dniu [...] grudnia 2007 r. do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął, złożony w terminie, wniosek P. S.A. reprezentowanej przez Administratora Bezpieczeństwa Informacji w P. S.A. działającego na mocy pełnomocnictwa z dnia [...] listopada 2007 r. udzielonego przez Zarząd Spółki, o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 26 września 2007 r. sygn. GI-DEC-DIS-105/07/729.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona wskazała m. in., iż:

1) zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych ustawodawca wymienia pięć niezależnych przesłanek przetwarzania danych osobowych, w tym niezbędną dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów administratora danych lub odbiorcy danych, jeżeli nie narusza to praw i wolności osoby, której dane dotyczą; za prawnie usprawiedliwiony cel, jak wynika z art. 23 ust. 4 pkt 1 ustawy, uważa się marketing bezpośredni własnych produktów lub usług administratora danych; po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, kiedy ustaje przesłanka przetwarzania danych osobowych klienta dla celów związanych z jej wykonywaniem dalsze przetwarzanie jego danych jest dopuszczalne, jeżeli spełniony jest choćby jeden z pozostałych warunków legalności przetwarzania danych określonych w art. 23 ust. 1 ustawy;

2) jeżeli do zbierania danych dochodzi przy zawarciu umowy z klientem, to zawarcie, a następnie wykonywanie tej umowy nie musi być jedynym celem zebrania i dalszego przetwarzania tych danych;

3) P. S.A. od początku swej działalności w sferze świadczenia usług telekomunikacyjnych zbierał dane osobowe klientów nie tylko dla potrzeb zawarcia i wykonywania umów, ale także w innych celach, w tym dla potrzeb marketingu; z chwilą wejścia w życie ustawy o ochronie danych osobowych P. S.A. poinformował wszystkich dotychczasowych klientów oraz informuje nowych klientów o tym, że przetwarza dane w kilku celach, wskazując, m. in. marketing, a także pouczając m. in. o możliwości zgłoszenia sprzeciwu wobec przetwarzania danych w tych celach; marketing własnych usług P. S.A. był i jest jednym z celów zbierania danych osobowych klientów Spółki i nie pozostaje on w żadnym związku prawnym z obowiązywaniem umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych;

4) Spółka nie zgadza się ze stanowiskiem Generalnego Inspektora, zgodnie z którym, w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych doszło do naruszenia art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy poprzez przetwarzanie danych dla celów niezgodnych z tymi dla których zostały zebrane; cel przetwarzania danych, jakim jest marketing

własnych usług P. S.A., istniał bowiem zarówno w chwili zgromadzenia danych, obowiązywania umowy, jak również po jej rozwiązaniu (wygaśnięciu), chyba, że osoba, której dane dotyczą zgłosiła sprzeciw wobec przetwarzania danych w tym celu;

5) przepis art. 164 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne dotyczy okresu przetwarzania danych osobowych przez dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i wskazuje na możliwość przetwarzania danych klientów w okresie obowiązywania umowy – nie precyzuje celu, dla którego w tym czasie dane mogą być przetwarzane, jak i po ustaniu jej obowiązywania, wskazując na okres dochodzenia roszczeń oraz okres realizacji innych zadań określonych w tej ustawie lub w odrębnych przepisach; powołany przepis nie wskazuje na konieczność uzyskania zgody osoby, której dane dotyczą, na przetwarzanie jej danych po ustaniu stosunku umownego w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył co następuje:

W toku postępowania ustalono, że P. S.A. zawiera umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych abonamentowych i przedpłaconych. Oferty marketingowe zarówno P. S.A. oraz podmiotów współpracujących ze Spółką są kierowane do obecnych klientów P. S.A. oraz osób, których umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zostały rozwiązane. Oferty marketingowe do byłych klientów są kierowane listownie lub telefonicznie (nie są wykorzystywane adresy poczty elektronicznej) i tylko wtedy, gdy klient nie wniósł sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w celach marketingowych. Początkowo, po wejściu w życie ustawy o ochronie danych osobowych, klienci zawierający umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych otrzymywali informacje o celu przetwarzania danych osobowych, w tym o celach marketingowych. Od 2000 r. do umów wprowadzono załącznik nr 1 zatytułowany „Oświadczenie klienta zawierającego umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych”. Treść oświadczenia ulegała modyfikacjom.

Od około dwóch lat omawiane oświadczenie zawiera informację o przetwarzaniu danych osobowych w celach marketingowych również po rozwiązaniu umowy: „Wyrażam zgodę na otrzymywanie informacji m. in. o nowych ofertach promocyjnych, produktach, usługach i konkursach oraz innych informacji handlowych, również drogą elektroniczną. Oświadczenie jest niezależne od czasu obowiązywania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych”. Klient ma możliwość zaznaczenia w formularzu odpowiedniego pola i tym samym wyrażenia zgody lub rezygnacji z wyrażenia zgody na przetwarzanie danych w celach marketingowych.

Obecnie umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawiera klauzulę zgody na przetwarzanie danych osobowych niezależnie od czasu obowiązywania umowy i przetwarzanie danych w celach marketingowych odbywa się na podstawie przesłanki zgody. Generalny Inspektor

Ochrony Danych Osobowych nie kwestionuje takiego sposobu przetwarzania danych osobowych w celach marketingowych. Natomiast stoi na stanowisku, iż dane zebrane w okresie, gdy był stosowany formularz umowy, który nie zawierał klauzuli zgody na przetwarzanie danych marketingowych (a jedynie informacje o przetwarzaniu danych w celach marketingowych bez wskazania, iż dane będą przetwarzane w tych celach po rozwiązaniu umowy) nie mogą być przetwarzane w celach marketingowych po rozwiązaniu umowy bez uzyskania zgody osób, których dane dotyczą.

Dokonanie ponownej analizy materiału dowodowego zebranego w toku kontroli przeprowadzonej w P. S.A. oraz argumentów przedstawionych przez stronę we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, skutkuje podtrzymaniem przez Generalnego Inspektora stanowiska, iż po wygaśnięciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych przetwarzanie w celach marketingowych danych osobowych klientów, którzy nie wyrazili zgody na przetwarzanie ich danych w tych celach odbywa się bez podstawy prawnej.

Nie można zgodzić się bowiem z argumentacją zaprezentowaną przez P. S.A. gdyż, po wygaśnięciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych P. S.A. jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych byłych klientów w oparciu o powołane przepisy art. 164 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.) z uwzględnieniem zasady wyrażonej w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, zgodnie z którą administrator danych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane te były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnie z tymi celami. Legalność przetwarzania danych osobowych, jak podkreślono w decyzji z dnia 26 września 2007 r. (sygn. GI-DEC-DIS-105/07/729), nie może być bowiem oceniana tylko w oparciu o wybrane przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, lecz powinna uwzględniać całokształt tej regulacji prawnej. Określając podstawę przetwarzania danych należy uwzględnić nie tylko przesłanki ich przetwarzania, wyrażone w art. 23 ust. 1 ustawy, lecz także powołaną wyżej zasadę sformułowaną w art. 26 ust 1 pkt 2 ustawy.

Dane klientów P. S.A. były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów, tj. zawarcia i realizacji umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych z uwzględnieniem przepisów ustawy prawo telekomunikacyjne, a także „dla potrzeb działań marketingowych związanych ze świadczeniem tych usług”. Po wygaśnięciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, ustał cel, dla którego dane zostały zebrane i tym samym ich przetwarzanie może odbywać się wyłącznie ze względu na dochodzenie roszczeń lub wykonywanie innych zadań przewidzianych w ustawie Prawo telekomunikacyjne lub przepisach odrębnych. Tym samym

uzasadnienie przedstawione przez stronę we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie może być uwzględnione przez organ.

Administrator danych może jednak zwrócić się do klienta, będącego dysponentem własnych danych osobowych, o wyrażenie zgody na przetwarzanie danych osobowych po wygaśnięciu umowy. Jeżeli klient godzi się na kierowanie do niego ofert marketingowych, administrator danych, niezależnie od tego czy przetwarza dane w trakcie obowiązywania umowy, czy też po jej wygaśnięciu przez okres wyznaczony przepisami prawa, może wykorzystywać zebrane dane w celach marketingowych. Jak ustalono w toku postępowania, P. S.A. występuje obecnie do klientów o złożenie oświadczenia, którego treścią jest wyrażenie zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych, niezależnej od czasu obowiązywania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych.

W tym stanie prawnym i faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych w związku z art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (na adres: ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).